

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Rovatvezető: Gáspár-Hantos Géza

MTESZ-DÍJ

Az MTESZ országos elnöksége az egyesületi élet fejlesztése érdekében kifejtett kiváló társadalmi munkája elismeréseképpen

dr. Csötönyi József

Bedő-díjas erdőmérnöknek, az MTESZ budapesti intézőbizottsága vezetőségi tagjának, TOT-tanácsosnak — az egyesületi elnökség egyetértésével — MTESZ-díjat adományozott.

A választmány december 7-én tartotta ülését, dr. Herpay Imre elnökletével. Az ülésen dr. Fröhlich András emlékezett meg Bedő Albertről, születésének 150. évfordulóján. Ezután Gáspár-Hantos Géza főtákar az új alapszabály elkészítésének szükségességét indokolta, ismertette az új alapszabály azon pontjait, melyek lényegi eltérést jelentenek a korábbi alapszabályhoz, majd tájékoztatta a választmányt az írásban beérkezett egyetértő véleményekről, illetve módosító javaslatokról. Az előterjesztést igen élénk vita követte. A vita során az egyesületi célok jobb megfogalmazására, a helyi csoportok önállóságának növelésére, a bizottságok szerepének növelésére tettek javaslatokat és néhányan vitatták a tervezet új vezetési rendszerét (közgyűlés—választmány—ügyvezető elnökség), s a korábbi országos elnökség fenntartását javasolták. Az új vezetési rendszerből adódó új választási rendszerről Wisnovszky Károly, a választási bizottság vezetője adott tájékoztatást. A vitában dr. Csötönyi József, Gémesi József, Bolla Sándor, Bánó László, dr. Csőre Pál, dr. Soly-

A kipisztult, vagy eltűnt fajok közül a következőknek volt erdészeti (vadászati) jelentősége: Az emlősök közül az európai hód, sakál, farkas, barnamedve, hiúz. Madarak: rózsás gödény, borzas gödény, kis kárókatona, kékcsőrű réce, halászsas, vándorsólyom, siketfajd, nyírfajd, daru, reznek, tavi cankó, kacagócsér, kiscsér. A növények közül a csipkés gyöngyvesző, komlógyertyán és a feketés (vagy feketedő) fű. (A bérci ribizskéről megoszlanak a vélemények, ezért a vörös könyvben nem az eltűnt, hanem a veszélyeztetettek között szerepel.)

Csapó Ágnes

mos Rezső, Barátossy Gábor, dr. Fröhlich András, dr. Andor József, dr. Péti Miklós fejtették ki részletesebben véleményüket. A választmány nagy többséggel (70⁰/₀), kisebb módosításokkal egyetértett az új alapszabály-tervezettel.

Dr. Marjai Zoltánné ügyvezető titkár az egyesület anyagi helyzetét ismertette, majd Gáspár-Hantos Géza főtitkár adott tájékoztatást az egyesületi bevételek növelésének lehetőségeiről (tagdíjnövelés, szaklapelőfizetés stb.), illetve Az Erdő kiadási nehézségeit áthidaló ideiglenes megoldásokról.

A szokásos év végi titkári értekezlet 1989. október 20-án, Zalaegerszegen került megrendezésre. Az értekezleten 32 helyi csoport titkára—képviselője, az ideiglenes bizottságok vezetői és az egyesület vezetősége vett részt. Dr. Herpay Imre megnyitja után Gáspár-Hantos Géza főtitkár előterjesztése alapján vitatták meg a program-, a struktúra-, az alapszabály- és a választási bizottság eddig végzett munkáját, illetve javaslatukat. Az igen aktív vita főképpen az új alapszabályra és az új vezetési felépítésre alapuló választási rendszerre terjedt ki. A vita alapján a titkárok nagy többséggel tudomásul vették az ideiglenes bizottságok tájékoztatóját és javaslatiakkal egyetértettek. A titkári értekezletet Keszthely környéki szakmai tanulmányút követte. Az értekezlet és a tanulmányút sikeres szervezéséért ezúttal is kifejezzük köszönetünket a zalaegerszegi helyi csoportnak és a Zalaegerszegi Erdőfelügyelőség igazgatójának.

Az oktatási és közművelődési bizottság 1989. november 21-én Budapesten tartotta 1989. évi munkáját értékelő ülését. A résztvevők egyetértettek a következőkkel:

- Helyes és jó törekvés az olyan rendezvények szervezése, ahol mód nyílik a szűkebb szakmai érdekeken túl tágabb oktatáspolitikai kérdésekkel is megismerni.
- Sajnálattal vették tudomásul, hogy törekvésük az erdészeti betanított és szakmunkásképzés korszerűsítésére mind ez ideig nem járt kézzelfogható eredménnyel. A MÉM Szakoktatási és Kutatási Főosztálya még nem adta ki az új tanterveket, hiányoznak az új jegyzetek, tankönyvek.
- Megállapodtak abban, hogy 1990-ben, a Miskolcon sorra kerülő SZKT-verseny alkalmával egy széles körű ankétot rendeznek az erdészeti oktatás jelenlegi helyzetéről, a szakmai oktatás előtt álló feladatokról.
- Szükségesnek látják az oktatási intézmények egymás közötti kapcsolatának erősítését, valamint a vállalatok és intézmények együttműködésének fokozását.

A vitában részt vettek: *Bíró László, Bogár László, Fröhlich András, Sebő György, Sipos Ferenc, dr. Szabó Attila, Szenthe Ádám, Vadász László, Zachar Miklósné.*

(Fröhlich András)

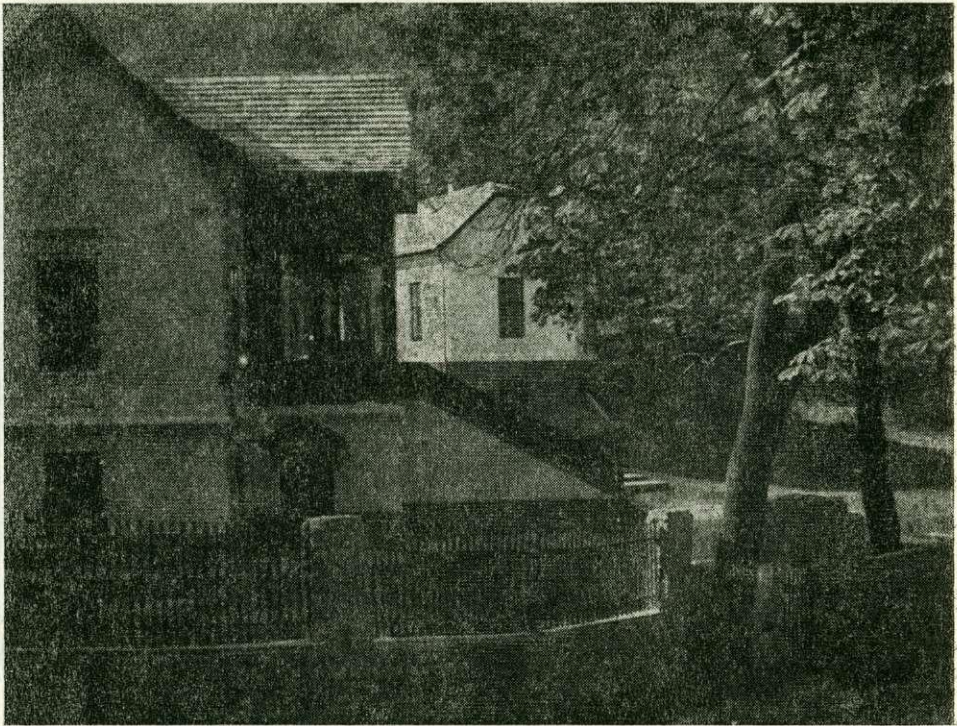
Az „Erdők a közjóért” szakosztály a Pilisi Állami Parkerdőgazdasággal közösen 1989. október 25-én szakosztályülést rendezett. A szakosztályülés keretében felavatóra került a Nagy-Hárshegyi „KAÁN KÁROLY” kilátó. A Mészöly Győző tervezte és a Parkerdőgazdaság Budapesti Erdészete által felépített kilátóhoz az ünnepi megnyitó közönsége, mintegy 70—80 fő, gyalog érkezett meg. Ifj. dr. Solymos Rezső erdészetvezető bevezetője után dr. Berdár Béla főigazgató tartotta a megnyitó-beszédet. Ünnepi műsort a II. ker. Dimitrov úti általános iskola énekkara adott, Kertész József műszaki vezető versmondásával egybekötve. Az ünnepi megemlékezésen részt vettek *Kaán Károly* még élő családtagjai is. Az ünnepség az Erdész-himnusz hangjaival ért véget. A szakosztályülés programja a XII. ker. Csillagvölgyi úti Erdészeti Információs Központ felújított, új épületében folytatódott, itt *Riedl Gyula*, az egyesület könyvtárosa mutatta be az egyesületnek végre méltó elhelyezést nyert könyvtárát. A szakosztályülés az éves munka értékelésével és a jövő évi munkaterv elkészítésével ért véget.

A kilátóavatáson készült fényképeket, valamint az Erdészeti Információs Központ épületgyűjtésének és berendezésének képeit a következő oldalakon mutatjuk be. A felvételeket *Jérôme René* készítette.

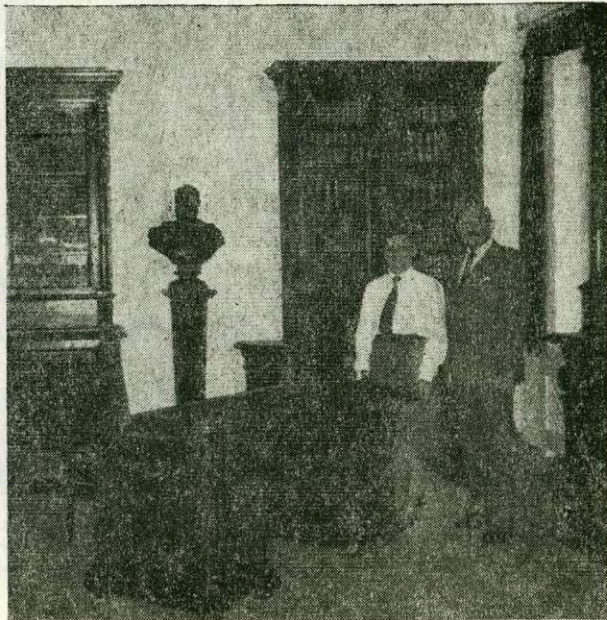
(Barátossy Gábor)

A Budapest-hárshegyi „Kaán Károly-tilátó” avatása

*A Budapest-csillagvölgyi Erdészeti Információs Központ épületegyüttese
és egyik szobája az ősi bútorokkal*

A szerkesztőbizottság 1989 decemberében ülést tartott. Ezen éles vita fejlődött ki a szerkesztést illetően. Erősen eltérő vélemények hangzottak el mind a tartalmat, mind a külső megjelenést tekintve is. Az egyre vegyesebb összetételű tagság érezhetően változtatást kíván, amiről majd a közgyűlés kell határozzon. Szükséges ez annál is inkább, mert az egyesület 1990. évi költségvetése nem bírja el az eddigi feltételek közötti lapkiadást. Ezzel a kérdéssel a főtktár bejelentése szerint a választmány már foglalkozott és úgy határozott, hogy a lap megjelenését átmenetileg a felére csökkenti — 12-ről 6-ra — egyenként az eddigivel azonos terjedelemben.

A lapot ért sorscsapás által előállt kevésbé lelkes hangulatban a bizottság elnöke javaslatot tett a lap 125. évfolyama megünneplésére. Ezt a bizottság megjegyzés nélkül elfogadta. Ezzel a bizottság működését befejezettnek nyilvánította, mire elnöke köszönetet mondott a tagságnak a munkájához nyújtott támogatásért.

(Jérôme René)

A bajai csoport 30 fővel egy napos tanulmányutat tett Bugacra. Tóth András kerületvezető fogadta a csoportot és vezette a kerülete, a Pásztormúzeum és az Ősborókás megtekintésében. Utána Zöldág János fahasználati műszaki vezető mutatta be az erdészetüzemeit, az új fűrészporral aljtrágyázott csemeteket, a fűrészüzemet és kiszolgáló műhelyét, rakodóját, a raklap-szegezőt, gépjavitó műhelyt, oktatási központot, alföldfásítási múzeumot. Az üzemi konyha éttermében elfogyasztott ízletes ebéddel fejeződött be a tanulságos tanulmányút.

(Tóth Imre)

A balassagyarmati csoport rendezésében Nyírjes-pusztán az összegyűlt központi nyugdíjas kollégáknak Tóth József, az erdőgazdaság igazgatója tartott előadást a vállalat jelenlegi helyzetéről és vázolta a feladatokat.

A csoport a balatonfelvidéki (Keszthely) helyi csoport képviselőit fogadta, akik Sipos Péter titkárhelyettes vezetésével érkeztek Szokolya-Paphegyre, a fafeldolgozó üzembe. A jelenlévők megtekintették a kéreléssel készülő furnírlapokat és sokáig elidőztek a kerozonnal kezelt MARUNAKA furnírszáritó körül. A további berendezések megtekintése kapcsán sok kérdést kapott az üzemvezető a „rabok” foglalkoztatását illetően, tekintettel arra, hogy a telep szögesdróttal és őrtornyokkal van bekerítve. Séta keretében megcsodálták a Fővárosi Tanács üdülőjének kertjében lévő arborétumot Ruff János királyréti műszaki vezető kalauzolásával. Továbbhaladva a Törökmező-Hegyesető erdészeti feltáróút és az azt kísérő parkerdő és berendezéseinek megtekintése következett. Nagymaroson a leállított vízlépcső után a zebegényi — Kós Károly által tervezett templommal ismerkedtek. Ipolytarnócon az őseleteket tekintették meg, ezt követően Salgótarjánba, az erdészet kőházi csemeteketertjébe utaztak, ahol elsőként Szabó Ferenc erdészetvezető mutatta be az erdészetet, majd Szarvas István csemeteketert-kezelő tartott ismertetőt. Különös érdeklődésre tartott számot a csemeteketertben folytatott „maszek” csemetetermelés. Eresztvényben az ebéd után került sor a látottak értékelésére. A két napos tanulmányúton a csoportot Zorván Györgyné megbízott titkár kalauzolta.

A csoport küldöttsége kétnapos tanulmányúton vett részt a nyíregyházi

csoporthál. A résztvevőket *Hártó János* fatermesztési igazgató, *Frankó János* műszaki igazgató — a helyi csoporttitkára — és *Kovács Jánosné* termelési felügyelő fogadta. *Hártó János* rövid áttekintést adott az erdőgazdaság tevékenységéről. Előadásában átfogó képet nyújtott az erdőművelés, a fahasználat, a fafeldolgozás, a vadgazdálkodás helyzetéről és a tennivalókról, megemlítve kiegészítő ágazatként az idegenforgalmat, amelybe bevonják a vadászházakat. *Frankó János* és *Kovács Jánosné* vezetésével megtekintették *Nyíregyházán* a műszaki üzemigazgatóságot, itt *Szabó József* üzemigazgató tartott ismertetést. *Baktalórántházára* utazva a társaságot az erdészeti üzemigazgatóság igazgatója, *Kozma Károly* fogadta és mutatta be a 8 400 ha-os terület egy hányadát. Az érdeklődőknek így alkalma nyílt megtekinteni a síkvidéki erdőfelújítást, erdőnevelést, fahasználati tevékenységet, a vadkárvédelmet. Az erdészklubban *Osztrogonác János* vezérigazgató üdvözölte a csoportot és egészítette ki az eddig szerzett információkat. *Kozma Károly* ismertette az üzemigazgatóság tevékenységét, amely ismertetést videofilmel kísért. *Guthra* érkezve *Bartucz Péter* üzemigazgató köszöntötte a vendégeket és adott tájékoztatást a 8 700 ha-on folytatott tevékenységükről, gazdálkodásról. A Debrecen-Erdőspuszta közjóléti tevékenységének tanulmányozása után megismerkedtek *Tamás Zoltán* üzemigazgató kalauzálásával a műszaki üzemigazgatóság munkájával és itt búcsúzott el a delegáció a FEFAG-tól, az őket kalauzoló vezetőktől.

(*Zorván Györgyné*)

A veszprémi MÉM-csoport 1989. szeptember 22-én tanulmányutat tett Szlavóniába. Az északi erdőgazdasági egyesülés Vinkovci Erdőgazdaságában ismerkedtek meg a szlapon tölgygazdálkodás elveivel és gyakorlatával. A szakmai vezetést és a baráti vendéglátást az erdőgazdaság mérnökei közül *Gluva-kovic Zdravko*, *Prebanić Franió* és *Stepan Nikolic* biztosította, a tolmács feladatát *dr. Jódal István*, a Novi-Sad-i nyárfafakutató intézet erdőmérnöke látta el. Elsőként egy magtermelő állományként is hasznosított 133 éves szlapon tölgyes génrezervátumot (Zupanja 6 C) tekintett meg a társaság. A hatalmas törzsek mindenkit gyönyörködtettek. Hejtáronként 63 magtermő törzs található, amelyek átlagadatai: H = 36 m, D_{1,3} = 59 cm. A kezelők elmondása

szerint minden második évben van jelentős makktermés. Ezt követően egy felújítást tekintettek meg Urbanja községhatárban. A szlapon tölgyet minden esetben természetes úton újítják fel. A szükséges mesterséges erdősitést makkvetéssel végzik. Elsőként a cserjeszintet irtják ki, majd 30%-os bontóvágást hajtának telenként végre. A makkvetést a rágszálók, az újulatot a lisztharman ellen vegyszeresen védik. A végvágás felvétele 3—5 edb csemete/ha. Legfeljebb 30%-os pótlással számolnak. Hazai gondjainkhoz hasonló helyzetet mutatott, hogy a megtekintett felújítást vadkár-elhárító kerítés szegélyezte. A csoport gazdálkodó tagjai élénken érdeklődtek az iránt, hogy mi a befejezés legkésőbbi időpontja és a hozzá kapcsolódó szankció fogalmát a jugoszláviai kollégáink hogyan ismerik, mert a szakmai feltételek ott is szigorúak, megfelelő mennyiségű újulat hiányában a véghasználat nem folytatható. A tanulmányutat lezáró ebéd során a vendéglátók köszönő szavainkra válaszul a szlapon tölgy gazdálkodás alapjait megvető, hajdan volt magyar erdészekre emlékeztek tisztelettel.

(*Bus Mária*)

A szakmai továbbképzés keretében a helyi csoportoknál a következő előadásokat tartották.

Budapesten

Koronczai Imréné dr.: „A gombatermesztés világiaci helyzete és fejlesztésének lehetőségei”.

Kovácsné dr. Gyenes Melinda: „A csiperketermesztés új módszere”.

Balassagyarmaton

Dr. Kóhalmy Tamás: „Az erdő- és vadgazdálkodás kapcsolatának időszerű kérdései” címmel.

Kinevezés

A mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter *Halász Gábort*, a MÉM Erdőrendezési Szolgálat műszaki igazgatóját — egyesületünk erdőrendezési szakosztálya vezetőjét — 1989. november 1. napjának hatályával öt éves időtartamra a szolgálat főigazgatójává,

Tóth Bélát, az Erdészeti és Faipari Tervező és Szervező Vállalat főosztályvezetőjét 1989. november 1. napjának hatályával öt éves időtartamra a vállalat igazgatójává,

Gémesi Józsefet, a MÉM Erdészeti és Faipari Hivatal hivatalvezető-helyettesét — egyesületünk gazdaságtani szakosztálya vezetőjét — 1989. december 1-jével a hivatal vezetőjévé kinevezte.

Kitüntetés

Az Elnöki Tanács eredményes munkájuk elismeréseként, nyugállományba vonulásuk alkalmából *dr. Rácz Antalnak*, a mezőgazdasági tudományok kandidátusának, a MÉM főosztályvezetőjének — egyesületünk elnökségi tagjának, a budapesti csoport elnökének — a MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG CSILLAGRENDJE; *dr. Solymos Rezsőnek*,

a mezőgazdasági tudományok doktorának, a MÉM hivatalvezető-helyettesének — egyesületünk elnökségi tagjának, AZ ERDŐ szerkesztőbizottsága elnökének — a MUNKA ÉRDEMLEND arany fokozata kitüntetését adományozta.

A budapesti Bányász klub vendégül látta a hagyományos „Borbála-napi ünnepség”-en a rendszeresen odajáró erdész szeniorokat. *Soltész Istvánnak*, az OMBKE elnökének üdvözlő szavaiért *Boros György* vasdiplomás erdőmérnök mondott köszönetet és méltatta az együttlét melegségét, jelentőségét. Az ünnepségen egyesületünket *Gáspár-Hantos Géza* főtktár képviselte.

AZ OEE ERDÉSZETTÖRTÉNETI SZAKOSZTÁLYA

KÖZLEMÉNYEI (XVIII. szám, 1990) MEGJELENT

TARTALMA:

- Turi Ferenc*: A szolnoki erdészet története
Dr. Oroszi Sándor: A püspökladányi szikkísérleti telep első szervezeti szabályzata
Dr. Oroszi Sándor: Bachifen Ferenc (1786—1849)
Jérôme René: Főiskolai hallgatók sztrájkja Sopronban — 1924
Dr. Nagy Domokos Imre: A magyar természetvédelem nemzetközi tapasztalatai — 1947—1962
Dr. Csöre Pál: Erdőgazdasági eszmék a reformkori Magyarországon
Dr. Fancsik János: Barangolás a Karancs—Medves erdeiben
Márton Ferenc: Magyarország legöregebb „fája” az ipolytárnói óriásfenyő
Válogatás az erdészettörténeti pályázatok anyagából
Dr. Kovács János: Egy rendhagyó szállítópálya Kárpátjáról
-
-

AZ ERDŐ SZERKESZTŐBIZOTTSÁGA. Elnök: *dr. Solymos Rezső*, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) doktora, Szentendre; főmunkatárs: *Jérôme René*, Budapest. — Tagok: *dr. Balázs István*, Budapest; *Barátossy Gábor*, Budapest; *dr. Berdár Béla*, Visegrád; *dr. Bondor Antal*, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, Budapest; *Bus Mária*, Veszprém; *Cebe Zoltán*, Szombathely; *dr. Csötönyi József*, Budapest; *Deák István*, Tamási; *dr. Fűrész Oszkár*, Sopron; *Gáspár-Hantos Géza*, Budapest; *dr. Göbölös Antal*, Kecskemét; *dr. Herpay Imre*, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, Sopron; *Kadlicsek János*, Miskolc; *Keszthelyi István*, Budapest; *dr. Király Pál*, Budapest; *dr. Ktrályi Ernő*, a közgazdasági tudomány kandidátusa, Budapest; *Korbonszky Kazimírné*, Vác; *Krámér Antal*, Pécs; *Löcsey Iván*, Budapest; *Mészáros Béla*, Szombathely; *dr. Rácz Antal*, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, Budapest; *Solymosi József*, Budapest; *Stádel Károly*, Győr; *dr. Sodfridt István*, a mezőgazdasági tudomány (erdészet) kandidátusa, Sopron; *dr. Szikra Dezső*, Visegrád; *Tóth László*, Szolnok; *Varga Béla*, Eger.

EBBEN AZ ERŐSSEN LÉTESÜLT
HÁZARK ELSŐ TERMÉSZETVEDELMI TERÜLETÉ
1939 OKT. 16-ÉN
AZ ENKÉNTÁBLÁT ADJUTOTTA
AZ 50-ÉVFORDULÓN
A MAGYAR TERMÉSZETVEDELEM
AMIKOR AZ ERŐSŐK HÁZAI TERMÉSZETI
TERÜLET IS VÉDELEM ALÁ KERÜLT.